

APATIN és VIDEKE

KÖZGAZDASÁGI, MŰVELŐDÉSI és TÁRSADALMI HETIKÖZLÖNY.

Apatin und Umgebung

Wochenblatt für Volkswirtschaft, Cultur- und sociale Interessen.

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Szerkesztő — Redakteur: Bászler István. Apatin, tem-
plomutca 1138 a hová a lapnak szóló pénzküldemények
és kéziratok küldendők. — Apatin, Kirchengasse 1138
wohin alle Manuskripte und Gelder zu senden sind.

Pränumerationspreise: ganzjährig 4 fl, halbjährig 2 fl,
vierteljährig 1 fl.
Erscheint jeden Samstag.
Manuskripte werden nicht zurückgestellt.

Hetivásárunk.

II.

Czikkem második részében hetipi-
acunk azonvisszásságait akarom fejte-
getni, s azokat olyan világításba helyez-
ni, amint azok feltűnnek annak, aki a
hetivásárt állandóan felkeresi.

1 Sokszor reggel már kifosztja
hetipiacunkat az a 6—7 asszony, akik
tojáskereskedőink számára tojást vásá-
rolnak össze. Ezek várnak minden kö-
zeledő paraszt asszonyra és a tojást,
bármennyi legyen is az, saját kosara-
ikba, számláltatják át. Melyik vevő nem
vette volna már észre, hogy ezen ösz-
szevásárlóknál 20 kr.-onként 1—2
drbbal többet adnak, azon egyszerű
okból, mert ők az egész készletet át-
veszik. Így hát nem csoda az, hogyha
az ember csak egy kicsit későbben
jön, hát nem kap már tojást, daczára,
hogy több tojással telt kosarat láthat.

2. Kofáink arra törekszenek, hogy
minden szép gyümölcsöt, akár apatini,
akár idegen hozta, már kora hajnalban
összevásároljanak, hogy azt azután a
későbben érkező közönségnek jóval
drágább áron adhassék el.

3 Találunk ott olyan embereket,
kik kora hajnaltól kezdve fel és lejár-
nak s mindent, ami ritkaság, összevá-
sárolnak és azokat rakásra és kosarak-
ba gyűjtik, ez által a közönségnek al-
kalom nyílik arra, hogy minden szépet
és jót láthasson, ami különben a fo-
gyasztóknak volt szánva.

Ez a csoport okoz legtöbb bajt,
mert nem elégszenek meg azzal, hogy
az összevásárolt árukat jó haszon mel-

lett a mi közönségünknek adják el,
hanem elviszik ezen szép és jó porté-
kákat Zomborba. Igen, amit itt csütör-
tökön a fogyasztók orra elől megvásá-
rolnak, kocsi számra viszik Zomborba,
tehát magától értetik, hogy ez az üzlet
nekik igen jól jövedelmez.

4. A legnagyobb baj, amit megfi-
gyeltem, az, hogy itt két három idegen
kereskedő nagyban összevásárolja a
legszebb zöldséget, sárgarépát, hagymát,
stb. már korán reggel a kupuszinaiak-
tól, úgy, hogy ez embereket mindig teli
kocsival látjuk távozni.

5. Olyan kofákat is ismerünk, a-
kik szigorú téli időben, midőn alig
egynéhány kupuszina jön hetipiacunkra,
a kis mennyiségű zöldséget, sárga
répát stb. tőlük mind megveszik, úgy
hogy a hetivásárra jövő kényszerítve
van ezeket második kézből megvenni.

Figyeljük csak meg gabona és
sertés piacunkat. Itt ugyanazokat a
bajokat találjuk. Itt is találunk olyan
embereket, kik nyereszkezdéseiket a
fogyasztó közönség kárára egész nyil-
tan üzik.

Különösen kukoriczával üzérked-
nek, s mivel az erős kezekbe jut, nem
csodálkozhatunk, ha a kukoricza nálunk
úgyiszlólván mindig drágább, mint fenn
Budapesten.

De legtarkábban megy ez a ser-
tés piaczon, mert azon disznókereske-
dők, akik rövid idő óta iparigazolványt
váltak a sertéskereskedéshez, azon
jó hiszemben vannak, hogy csak annak
szabad disznókat hajtani a hetivásárra,
a kinek erre iparigazolványa van. Ezért
ők gyakran azokat az embereket, kik

2—3—4 drbbal jöttek a piacra, el-
kergették onnan.

Hogy ezek a disznókereskedők
ezt a visszaélést tényleg nem tudva
üzik-e, függőben akarom hagyni, de
megjegyzem, hogy nincsenek rá feljo-
gosítva.

Kereskedést üz az, aki valahol
disznókat vásárol össze és azokat elá-
dás céljából a hetivásárra vagy orszá-
gos vásárookra hajtja. — Az azonban,
akí évenként a saját neveléséből néhány
drbot elád, nem üz kereskedést, amiért
is neki minden hetipiaczon és országos
vásáron meg van engedve az eladás.

Azon kereskedők pedig, kik erre
tényleg fel vannak jogositva, nagyon
túlhajtják a játékot, mert ők a fölhaj-
tott sertések legnagyobb részét nagyban
átveszik, úgy, hogy nekünk tényleg 3.
kézből kell vásárolnunk s ezért mind-
addig, míg ezen bajok el nem lesznek
háritva, nem bírnak rendes áron disz-
nóhoz jutni.

Miután hetivásárunk mizeriáit be-
hatóan fejtegettem, végezetül csak azt
akarom még megemlíteni, hogy mi mó-
don lehetne a bajt megszüntetni.

Mindenek előtt azt az időt kell meg-
határozni, melytől kezdve azoknak, kik
a hetipiaczon nyereszkezdést üznek,
más szóval a kofáknak a vásárlás meg-
legyen engedve.

1 Véleményem szerint engedtessek
a fogyasztó közönségnek elég idő arra,
hogy vásárlásait fedezhesse, hogy az
ember ne legyen arra kényszerítve,
hogy hajnalban kelljen ágyából kiugra-
nia s a piacra futnia; — miért is a
kofáknak a vásárlás nyáron 8 órától

télen csak 9 órától kezdve legyen megengedve.

2. Ezen időpontot bizonyos jellel kell tudatni, ezért szükséges, egy meg lehetős magas oszlopot elhelyezni oly módon, hogy az adott jel az összes hetipiaczon levőknek egyszerre szemükbe tűnjék. Ezt az oszlopot legjobb volna a Templom utca, N. Mocsár utca és a Raichl utca sarkánál elhelyezni. A jel egy nemzeti színű zászlócska legyen, melynek felhúzására a hetipiacz bérlője legyen kötelezve.

3. Tétessék a helybeli rendőrségnek feladatává, hogy teljes szigorúsággal hasson oda, hogy a jeladás előtt senki se vásárolhasson össze semmit, s ez minden részen legyen, aki azonban ezt meg nem tartja, szigoruan legyen megbüntetve.

Tekintve azt, hogy az említett bajok elhárítása, azaz a hetipiacz szabályozása sürgősen szükségesnek látszik, a fogyasztó közönség nevében ezen úton juttatom kéréssem községünk előjárósága elé, hogy, tekintve a nagy közönség érdekeit, haladéktalanul intézkedjék, hogy a hetipiacz égető kérdése már a legközelebbi képviselő testületi gyűlésen napirendre legyen tűzve.

Az ezen gyűlésben hozandó határozat azután, mihelyt azt a szolgabiro-ság jóvá hagyandotta, haladéktalanul ki legyen hirdetve és életbe léptetve.

Azt hiszem, nem kívánok sokat,

ha mindazon férfiakat, kik ez eszme megvalósulásánál, mely a községnek igen nagy hasznára lesz, közreműködnek, biztosítom, hogy a nagy közönség érdekében igen nagy jót tettek, továbbá hogy a fogyasztók elismerése bizonyára nem marad el.

Unser Wochenmarkt.

II.

Im zweiten Theile meines Artikels will ich die Übelstände unseres Wochenmarktes genau erörtern, Selbe in jenes Licht stellen, wie sie dem steten Wochenmarktbefucher erscheinen.

1. Streifen unseren Wochenmarkt recht zeitlich angefangen jene 5—6 Weiber ab, welche Eier für unsere Eierlieferanten zusammenkaufen, Selbe erwarten jede sich nahende Bäuerin und lassen sich die Eier, und seien es noch so viel in ihre Körbe überzählen.

Welcher Käufer hätte nicht schon wahrgenommen, daß man diesen Zusammenkäuferinnen stets um 1—2 Stück per 20 Kreuzer mehr gibt, einfach aus dem Grunde weil sie den ganzen Vorrath übernehmen.

Somit ist es kein Wunder wenn man nur etwas verspätet angelangt, schon keine Eier mehr zu kaufen bekommt, dort aber mehrere Körbe angefüllt stehen sieht.

2. Verlegen sich unsere Höckerinnen darauf, alles schöne Obst, sei es von Apa-

tiner oder Fremden gebracht, schon in aller Frühe zusammen zu kaufen, Selbes dann dem später kommenden Publikum um einen ziemlich höheren Preis zu verkaufen.

3. Finden wir dort Leute, welche schon seit Tagesanbruch auf und ablaufen, und alles das, was Rarität ist, zusammen kaufen, und dann in Häufen und Körben aufschlichten — hiedurch wird dem Publikum wenigstens die Gelegenheit geboten, alles Gute und Schöne zu sehen, welches man für die Consumenten gemünzt, — am Wochenmarkte fand.

Diese Kategorie richtet das größte Unheil an, denn sie begnügen sich nicht damit, das Zusammengekaufte bei gutem Nutzen an unser Publikum weiter zu verkaufen, sondern sie tragen diese guten und schönen Sachen nach Zombor, ja man führt das, was man hier Donnerstag den Consumenten vor der Nase wegkauft, wagenweise nach Zombor hinein. Dafs dieses Geschäft für sie rentabel ist, ist ja selbstverständlich.

4. Das allerneueste Unheil welches ich beobachtet ist, daß hier ein-zwei fremde Butterhändler das schönste Grünzeug, gelbe Rüben, Zwiebel etc. von den kupufinaer schon in aller Frühe in großem Quantum zusammen kaufen, so daß man diese Leute stets mit vollen Wägen wegfahren sieht.

5. Auch sind jene Fratschler bekannt, welche in strengen Winterszeiten, wenn nur einige Kupufinaer unseren Wochenmarkt besuchen, das bißchen Grünzeug,

Az Apatin és vidéke tárczája.

Halpapríkás.

— Az Apatin és vidéke eredeti tárczája. —

Hal!

— Hallok-e jól vagy nem? Ez oly három betűből álló szó, melynél szebb kevés van a világon.

— Halló idegeim e szóra annyira igénybe vannak véve, hogy más külbefolyástól egészen idegenkednek.

Sajnálatra méltó idegek! Ne riadjatok vissza!

Hiszen micsoda tulajdonképen az a hal?

A hal olyan hunczut kis, esetleg nagy állat, mely pipál, úszik, bukfenczez, horogra vagy hálóba — sőt még bográcsba is kerül, melyet a bölcs Teremtő az ötödik napon teremtett s melynek majdnem kizárólagosan temetője legnagyobb ellenségének — az embernek gyomra.

Szegény összüléink! Mennyire örültek volna, ha az Isten első nap teremti őket s

velük egyidejüleg a halat is? A hatodik nap estéjéig hány halpapríkást ehettek volna?!

Szép állat is, ügyes állat is, csak az a kár (s ez nagyon sűrűn fordul elő) hogy nagyon közel van a fejéhez a farka; de ha az ember más oldalról veszi, ez a kár is gyakran haszonba megy; mert egyrészt erszényünk duzzadtabb marad annál is inkább, mivel olcsóbb s csekélyebb folyadékban fér meg — másrészt pedig mert az ember sokkal több kopolyús fej élvezetében részesül. Ez még előnyös különösen a pontynál s habár a sok fej evésétől nem is célja okosodni: mégis lelkiismeretesen eleget tesz ama régi közmondásnak: »a pontyot a capite landa.« (Legjobb fejtől-farkig.)

E gyöngé sorok azért ne riasszanak vissza senkit sem, mert van e nemes fajzat között olyan hatalmas, trabesszerű jószág is, melyet még a legnagyobb úr is megke-dezhet, holott sem állása, sem rangja sem pedig általunk kifürkészhetlen kora nem imponál.

— Lehet, hogy van a halak országában is kaszt rendszer, méltóság, születéssel járó nemesség, de ennek is a bográcsfal vége; mert elvégre is az ember — a terem-tés koronája hálójának vannak alávétve.

E szegény, ez ártatlan, e senkit nem bántó állatnak is sokféle ellensége akad.

Mellözve azt, hogy maguk között is meglehetősen irtóháborút viselnek, vannak külellenségeik is, kik ellen a legnagyobb óvatosság mellett sem képesek eléggé védekezni s ha csak harmincéves háborút kellett volna ezekkel szemben viselniök, ők volnának tán a legelterjedtebb élő lények a világon, mert birodalmuk legnagyobb s Jónás óta a legcsendesebben viselkednek a világgal szemben.

Vidra.

E szó villámcsapásként hat rájuk.

Daczára hogy elég hidegvérű, mégis ezen hozzá annyira ügyetlen és idomtalan ellenség láttára a szélrózsa minden irányában tovább surran, mert hiába mégis félti a bőret, ha mindjárt pánczélos is. E négy lábú vidra nem okozna tán köztük oly nagy pusztítást, mert mesés szaporaságukkal ezt csak valahogyan kibőjtölnék, de van ennél egy sokkal vidrább ellenségük, ki bőjtöltni (húst nem enni) és bőjtöltetni akar — a halász.

Ha ez megindítja ellenök a háborút; ha ez körülveszi őket száz meg száz zsinegből font gárdájával; kevés menekül meg

gelbe Rüben etc. ihnen im Quantum abnehmen, so daß die Wochenmarktbesucher aus zweiter Hand zu kaufen genöthigt sind. —

Betrachten wir nun einmal unseren Getreide — und Schweinemarkt! Hier finden wir dieselben Uebelstände, hier treffen wir ebenfalls Leute, die zum Schaden des consumierenden Publikums ihr Geschäftchen ganz offen betreiben. Besonders wird mit Kukuruz Geschäft gemacht, weshalb es uns, da Selber in feste Hände kommt, — nicht staunen darf, warum der Kukuruz hier sozusagen immer theurer ist wie oben in Budapest! Am buntesten geht es aber am Schweinemarkt her, weil jene Schweinehändler, welche seit einer kurzen Zeit her auf ihren Borstenviehhandel einen Gewerbeschein lösten, der guten Meinung sind, daß nur Derjenige Schweine auf den Wochenmarkt treiben darf, welcher hiefür einen Gewerbeschein hat. Weshalb sie häufig Leute, die mit 2—3—4 Stück hieher kamen, wegtreiben lassen. — Ob diese Schweinehändler den Unfug factisch unwissend treiben, will ich nicht erörtern, bemerke aber, daß sie hiezu nicht berechtigt sind.

Handel treibt, derjenige, welcher sich Schweine wo immer zusammenkauft, Selbe zum Verkaufe dann auf die Wochen — und Jahrmärkte treibt. Derjenige aber, welcher jährlich von seiner eigenen Zucht einige Stück verkauft, — treibt keinen Handel, weshalb ihm auch der Verkauf auf jedem Wochen — und Jahrmärkte gestattet ist.

Die Händler aber, die hiezu factisch

berechtigt sind, treiben das Spiel auch in dem zu weit, daß sie die aufgetriebenen Schweine größtentheils in Quantum übernehmen, und wir somit genöthigt sind, thatsächlich aus 3-ter Hand zu kaufen, weshalb wir auch, so lange diese Uebelstände nicht beseitigt werden, nicht preimäßig zu Schweine kommen können. Da ich die Miserien unseres Wochenmarktes eingehend erörtert habe, will ich zu Schluffe anführen, auf welche Weise dem ganzen Unfug gesteuert werden könnte.

1. Vor allem ist es nothwendig, jene Zeit zu bestimmen, von wann an Denjenigen, die auf dem Wochenmarkt Geschäfte machen, das heißt den Händlern, der Kauf gestattet wird. Meiner Meinung nach möge dem consumierenden Publikum genug Zeit gelassen werden, seine Einkäufe zu decken, nicht daß man genöthigt ist vor Tagesanbruch aus dem Bette herausspringen und sofort auf den Wochenmarkt zu rennen — weshalb den Händler der Kauf im Sommer erst von 8 Uhr, — im Winter erst von 9 Uhr angefangen gestattet sei.

2. Muß diese Zeit stets durch ein Zeichen bekannt gegeben werden, weshalb es nothwendig wäre eine ziemlich hohe Stütze derart anzubringen, daß sämtlichen Wochenmarktbesuchern das gegebene Zeichen sofort ins Auge fällt! Diese Stütze könnte am Besten an der Kreuzung der Kirchengasse, Gr. Morast und Reichelsgasse angebracht werden. Das Zeichen soll eine Nationalfahne sein, welche der Wochenmarktpächter verpflichtet wäre aufzuhissen.

3. Soll der hiesigen Polizei zur Aufgabe gemacht werden, mit voller Strenge darauf zu achten, daß vor dem gegebenen Zeichen Niemand zusammenkaufe, es sei dieß auf welcher Abtheilung immer. Derjenige aber, der sich diesbezüglich etwas zu Schulden kommen läßt, möge strenge bestraft werden.

In Betracht dessen, daß die Beseitigung der angeführten Uebelstände — das wäre die Regelung unseres Wochenmarktes — als eine dringende Nothwendigkeit erscheint, richte ich auf diesem Wege, im Namen des consumierenden Publikums an unsere Gemeinde Vorsteherung das Ersuchen, die Interessen des großen Publikums in Betracht ziehend, unverzüglich Vorkehrungen zu treffen, daß die brennende Wochenmarktfrage schon bei der nächstfolgenden Repräsentantensitzung als Gegenstand auf die Tagesordnung gesetzt werde. Das bei dieser Sitzung zu schaffende Statut möge dann, nach Genehmigung des Stuhlrichteramtes, unverzüglich verkündet und vollzogen werden.

Ich glaube nicht zu weit zu greifen, wenn ich alle jene Männer, die bei der Verwirklichung dieser Idee — mit welcher dem Groß der Gemeinde ungemein gedient wird — mitwirken, versichere, daß sie im Interesse des großen Publikums ihr Bestes thun werden, ferner, daß ihnen die Anerkennung der Consumenten entschieden nicht ausbleiben wird.

Gewerbeangelegenheiten.

Unser Gewerbe auf der Millenniums-Ausstellung.

Zur Zeit als man das Thema aufwarf mit der Feier unseres 1000. jährigen Bestandes eine Landes-Ausstellung zu veranstalten, entspann sich zwischen dem Handelsminister und den Handelskammern, die gegen die Arrangierung einer Ausstellung waren, eine scharfe Polemik, so sehr, daß man mit Bedenken dem Ausgange dieses gespannten Verhältnisses entgegenschau.

Man könnte fragen, ja weshalb waren denn die Handelskammern gegen die Arrangierung einer Ausstellung?

1. Gab man an, daß wir erst 1885 eine Landes-Ausstellung hatten, somit ist der Zeitraum für unsere Industrie, bis zur 1896-er Ausstellung etwas kurz. —

2. Fürchtete man, daß der Gewerbestand, bei seiner gedrückten, mißlichen Lage, sein Schärfelein zur Ausstellung nicht gehörig beitragen kann

3. Fürchte man an, daß sich das Ausland an unserer 1000 jährigen Feier hoffentlich stark betheiligen wird somit könnte man, in Folge schwacher Betheiligung der Industriellen bei Befichtigung unserer Ausstellung den Eindruck mit Nachhaufe nehmen, daß unsere Industrie eine derart schwache es nicht einmal der Mühe werth ist, darüber zu sprechen. Daß die Bedenken der Kammern gerechtfertigt waren, ferner, daß man ihren Standpunkt später auch beim Handelsministerium billigte, beweist der Umstand, daß es lange Zeit dauerte, bis man sich schließlich doch entgiltig für die Arrangierung der Ausstellung entschloß, und die Handelskammern aufforderte, die weitläufigste größte Action zu be-

s akkor csak azon biztos öntudat kinozza öket, hogy bárkabeli fogságuk után: »átkozott a hal a harmadik vizben.«

De gyerünk tovább.

Hal magányosan annyi mint a sok szabálytudás egy oly deáknál, ki ennek dacára egyetlen egy példát sem képes megfajteni.

Izetlen valami.

Innen van az, hogy a magyar oly találoan összekötötte vele a paprikát, mely nemcsak színénél — de ízénél fogva legkedveltebb, legelterjedtebb fűszerünk.

A külföldi ezen kincsünket méregnek tartja; pedig korántsem oly veszedelmes mint a minó a hire.

A magyar ugyan nem fél tőle s még akkor sem tartja veszedelmesnek, ha néhanéha okulási szempontból a szemé közé kapja.

Ezen hátrányai még sem képesek őt a magyar konyhából kiszorítani, mert e mellett vannak olyan előnyei is, melyek néki fűszereink közt az első helyet biztosítják.

Mit szóljak azon fölséges színről melylyel bir s melyet a hallébe keverve annak kölcsönöz?

Müvelt szomszédaink ily hallé láttará minden bizonynyal arra a gondolatra jutnak, hogy ezt a pogány korban áldozatul bemutatott fehér lónak megszáritott s porrá zúzott vére festette ilyen élénk, gyönyörű színre — pedig ezt Szeged a magyar alföld legszebb és legkedélyesebb városa földjeinek köszöni.

Hát az ize?

Az ize olyan, hogy kellemesebbet nem is lehet elképzelni. Van abban édesség, van abban csipősség, van abban keserűség, egyáltalában ezen tulajdonságai oly csodálatos vegyülékké egyesülnek, hogy a magyar iny minden tekintetben delectálják.

Zsenialis a magyar faj, mert a halpaprikában az állatországot a növényországgal oly találoan párosította össze, hogy az a leghiresebb kémiai laboratoriumnak is dicőségére válnék.

A hal és paprika s együttvéve a halpaprikás apotheosisából legyen elég.

Hogy mi a következménye: azt mindenki tudja a ki már részt vett egy kedélyes halpaprikáson; azoknak pedig, kik e tekintetben járatlanok, megsúgom, hogy: soká szokott tartani, mert a hal az ujkvartélyában is szeret úszni.

ginnen, um zu erreichen, daß die Zahl der Aussteller allen Anforderungen entspreche. Den Kammermännern wurde hiedurch eine große Arbeit auferlegt; denn erst jetzt bewies sich recht, daß der Gewerbestand, mit wenig Ausnahmen, von einer Ausstellung nichts wissen will. Man mußte alle Beredsamkeit zusammennehmen, ferner die weitläufigsten Versprechungen machen, daß man in den Gemeinden auch nur einige Aussteller bekam. —

Die Sekretäre der Kammern mußten Tage lang umherreisen, Aussteller zu werben. Es sei hier erwähnt, daß die Tätigkeit der segediner Handelskammer in deren Kreis auch wir gehören, wie immer, auch jetzt glänzende Resultate erzielte; denn die Zahl ihrer angeworbenen Aussteller entspricht den allergrößten Anforderungen. Da die Industriellen unserer Gemeinde dort, wo es gilt eine patriotische That zu vollführen, sich nie ausschließen, rechnete man bestimmt, daß man hier doch wenigstens 10 Aussteller verzeichnen kann. —

Nun gelang es aber 19 Gewerbetreibende zu gewinnen, welche die Opfer nicht scheuend, sich als Aussteller anmeldeten. Davon sind zwar mittlerer Weise 3 zurückgetreten. Damit wird also Apatin immerhin durch 16 Aussteller vertreten sein. —

Nur mehr kurze Zeit trennt uns von der Eröffnung der Ausstellung. —

Großangelegt und kostspielig sind die Ausstellungsbauten, aber um Vieles großartiger wird der Anblick sein, welchen uns die ausgestellten Gegenstände bieten werden. Am großartigsten aber wird jenes Bild sein, welches uns die, in der Industriehalle befindlichen Erzeugnisse bieten werden. Diese Industriehalle wird das glänzendste Zeugnis sein, daß unsere Industrie, seit der 1885. er Ausstellung enorme Fortschritte gemacht hat, so sehr, daß jeder unbefangene Urtheilende sich die Überzeugung verschaffen muß, daß unsere Industrie nun tatsächlich aus ihren ersten Kinderjahren schon weit heraus ist. —

Dieser Industriehalle ist die Aufgabe auferlegt dem Auslande die Ueberzeugung zu verschaffen, daß man mit Ungarn heute nicht mehr bloß als mit einem Agrikultur-Staate, sondern mit einem solchen Staate rechnen muß, welcher außer seiner Landwirtschaft auch eine Industrie hat, welche heute schon schöne Erfolge verzeichnet, so sehr, daß es in manchen Zweigen hinter dem Auslande nicht nur nicht zurückgeblieben ist, sondern Selbes auch schon überflügelt hat. —

Daß die Ausländer diesen Eindruck gewinnen, und heimgekehrt beredte Zeugen unseres schönen Erfolges sein werden, hievon sind wir fest überzeugt.

Mit Stolz können wir dann sagen, daß Ungarn bis jetzt nur als Agrikulturstaat bekannt, sich zur Zeit der Feier seines 1000 jährigen Bestandes nicht mit dem Gedanken befassen muß, eine Industrie zu gründen, sondern wir können mit erhobenem Haupte auch sagen, daß wir diese schon haben, ja daß sie in manchen Zweigen auch schon recht entwickelt ist.

Das Bewußtsein, daß nur ein solcher Staat auf fester Basis ruht, welcher eine kräftige gesunde Industrie hat, möge jeden Gewerbetreibenden befehlen, und aneifern, zur Hebung und Bervoll-

kommenung unserer Industrie auch ferner sein bestes Schärfelein beizutragen.

Viele Aussteller, auch einige Apatiner wußten daß sie factisch durch die Ausstellung wenig oder gar nichts gewinnen, diese gaben sich aus Patriotismus her; Deren Lohn sei, die Anerkennung ihrer Mitbürger, wie der Gedanke, daß sie unserem geliebtem Vaterlande vis-a-vis ihre Pflicht reichlich erfüllt haben.

Landwirthschaft.

Die Schweinefende heilbar. — Häufig hat im Leben gerade nur der Zufall die Menschen zu den nützlichsten und wertvollsten Entdeckungen und Erfindungen geführt. So geschah es auch vor Kurzem in Marmaroscher Comitate Nämlich, hat dort ein Landwirth, seine an der Seuche erkrankten Schweine von den Gesunden abgesondert. Nachdem von den Kranken Eins fallirt, und von den Übrigen aufgezehrt wurde, so ist sonderbarer Weise von den franken Schweinen kein Einziges fallirt. Nachdem er und seine Nachbarn auf diesen Umstand aufmerksam wurden, so haben sie den an der Schweinefendeerkrankten Thiere das Fleisch der fallirten Schweine hingeworfen und haben dadurch das rasche Erlöschen und die totale Ausrottung der Seuche erzielt. In Anbetracht dessen, daß man in neuerer Zeit, viele Krankheiten mit dem Erzeuger und Erreger der Krankheit d. h. mit dem Krankheitsstoff selbst mit Erfolg heilt, so dünkt uns die Heilung der Schweinefende nach oben beschriebener Weise ganz natürlich. Das erwähnte Verfahren bildet jetzt das eingehende Studium der Fachleute und Gelehrten. Sollte diese Heilmethode sich überall bewähren, so könnte man die Schweinefende für erloschen betrachten.

Köszgazdaság.

— A sertésvész gyógyítása. Sokszor a véletlen rávezette az embereket a leghasznosabb találmányokra. Így történt hogy egy mármaroszi gazda a sertésvészhöz megbetegedett sertéseit különzárta. Az egyik elhullott sertést a többi fölfalta és csodálatosképen ezeknek semmi bajuk sem történt, míg egészséges sertései közül több elhullott. Ezen körülményre figyelmessé lett ő és szomszédsága s a megbetegedett sőt egészséges sertésekkel lefalatták az elhullott sertéseket, miáltal a rohamosan terjedő vész teljesen megszűnt. Ha tekintjük, hogy újabb időben sok betegséget magának a betegségnek okozó anyagával — szerrummal gyógyítják, úgy a sertésvészhöz fenti módon való gyógyítása és megszüntetése csakis természetesnek fog látszani. Különben a fenti eljárás ez idő szerint az illető szakkörök tanulmányozását képezi. Ha ezen gyógymód mindenütt bevalnék, úgy a sertésvész megszűntnek tekinthető.

Iskolaügy.

Tanulók a kiállításon.

Az országos kiállítás igazgatósága a kiállítást meglátogató tanulóifjúság érdekében a következő intézkedéseket tette:

1. A tanítóképzők, felső nép- és polgári fiúiskolák, valamint a felső kereskedelmi iskolák tanulóifjúságát legfeljebb harmincával és legalább huszával egy-egy tanár, illetőleg tanító vezetése alatt 1896. június 15-étől kezdve szeptember hónap 20-ig terjedő időben a budapesti V. kerület főgimnázium, V. ker. főreáliskola, VI. ker. reáliskola VII. ker. főgimnázium, VIII. ker. főgimnázium és a gyakorló főgimnázium tornacsarnokai, rajztermei, tantermei és disztermeiben (az V. kerületi főgimnázium disztermeinek kivételével) szállásolják el.

2. Minden tanuló a fővárosban való tartózkodás három napján ágyat és ágyneműt kap, úgyszintén a kísérő tanár (illetőleg tanító), — ez utóbbi külön szobában vagy elfüggyönyözött helyen. A kiállítási igazgatóság gondoskodik világitásról, továbbá reggeliről, ebédéről, vacsoráról, valamint a kiállításba mérsékelt áru belépő jegyről s beszerzi a mérsékelt vasuti jegyeket is. Mindezekről dijkönyvecskét állít ki, a dijakat azonban csak később határozhatja meg. A tanintézetnek a dijakat előre kell a kiállítási igazgatósághoz beküldeniök,

3. A legfőbb harminc vagy legalább húsz tanuló kísérő tanár, illetőleg tanító sem uti, sem a fővárosban való ellátásának költségeit nem viseli.

4. A kiállítási igazgatóság a feljövettel idejére nézve be fogja osztani az egyes intézeteket és gondoskodik az esetleges elhelyezéséről is.

5. Az elemi fiú-iskolai tanulókat az őket kísérő tanítókkal együtt barakokban helyezi el a kiállítási igazgatóság. Az ide vonatkozó föltételeket azonban csak később fogja közzé tenni.

6. Azok a néptanítók, tanítónők, kisdéd-óvónők és állandó gyermek menedékházi vezetőnők, kiknek fizetése a négyszáz forint nem éri el, dijkmentes utazásra jogosító vasuti igazolványokat fognak kapni, a mennyi azokat igénybe venni óhajtják. Erre nézve a részletes intézkedéseket csak később fogják megtenni.

7. Végül a lánynevelő -intézeteket illetőleg és pedig a tanítóképzők, óvónők, felső nép és polgári leányiskolák, valamint a felsőbb lányiskolák növendékeit ugyan csak 30-án illetőleg 20-anként egy-egy tanítónő vezetése alatt Budapesten az andrásty-uti állami polgári tanítóképző intézet- és az ezzel kapcsolatos felsőbb lányiskolában, valamint a budai (II. ker.) állami tanítóképző intézetben fogják három napra elszállásolni és ellátni az előbbiekhöz hasonló, később megállapítandó föltételek mellett.

Hasonló intézkedés történik a középiskolai ifjúságra nézve, a mely szintén taná-

ra kíséretében a fent elsorolt kedvezmények jöhetnek föl a kiállításra. Gondoskodás történik, hogy a felránduló ifjuságra nézve ne csak tanulságos és hasznos legyen a kiállítás megtekintése, hanem hogy a tanulók gondos felügyelet alatt is legyenek és hogy e tekintetben is megnyugtattassanak a szülők.

Levelezés.

Apatin, 1896. ápril hó 19.-én.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Nem régen történt, hogy egy élelmes vállalkozó ajánlkozott a millénniumi kiállítást rendező bizottságnál, hogy a városliget, egy részében a közönség mulattatására bikaviadalt rendez. Az igazgatóság azonban nem fogadta el ezt a szilajabb erkölcsű Spanyolországba való mulatást.

De még ha behozták volna is a bika viadalt a kiállításra, akkor sem kellene az apatini lakosoknak Budapestre fáradniok azért, hogy azt láthassák; mert hisz érdekesebbet láthat naponta itthon, s nem is kell érte fizetnie. — Valóban lélekemelő s erkölcsnemesítő látvány, midőn 4-6 bika páronként viaskodik egymással. Leszegzett szarvakkal rohannak össze, vad bömbölés közt döfik, taszítják egymást, majd a gyengébb egyszer-egyszer félre ugrik, s vadul fut a néző sereg felé, ámde erősebb társa utóléri s újra veszekedni kezd vele, s így nincs ideje a néző gyermekereg eltaposására.

Igen! a gyermekereget, mert tudnunk kell, hogy ez a szép viadal reggelenként $\frac{1}{2}$ 8 órakor a polgári iskola s a központi elemi iskola mellett történik, tehát éppen akkor mikor száz meg száz gyermek jár ezen a helyen.

Talán azért tette a tisztelt Elöljáróság a bikaistállót a templom és az iskola mellé, hogy a gyermekereg a fönt leírt látványban gyönyörködhesse? Ez igen szép; ámde meg gondolta e a tisztelt Elöljáróság, hogy mi lesz akkor, ha a bikák a néző közönség közé rontanak? Hány felnőttest s gyermeket fognak ott agyondöfni és taposni? Lesz-e a közönségnek elég pénze a kártérítéseket fizetni? Lesz-e a tisztelt Elöljáróságnak elég erkölcsi ereje, a gyermekvesztett szülők megvigasztalására, s elég erős lesz-e lelkiismerete arra, hogy annyi ember haláláért felelősséget vállaljon? Vagy talán a várost akarta díszesebbé tenni az által, hogy a város kellemő közepére tette a bikaistállót? No akkor élte czélját, mert már amúgyis szépen veszi ki magát a templom körüli 4 korcsm. Csak a bikaistálló hiányzott még onnan!

De eltekintve ezektől, közegészségügyi szempontból sem engeghető meg, hogy a város közepén egy 10 bikát befogadó istálló legyen, hiszen tapasztaljuk, hogy egészen megfertőzi a körülötte levő lakoházak s iskolák levegőjét. Közbiztonsági szempontból

még kevésbé lehet tűrni, hogy száz meg száz iskolába járó gyermek s sok járókelő élete legyen naponként veszélyeztetve. Hiszen látjuk mit csinálnak a bikák naponként. Halljuk minden reggel a vad bömbölést s látjuk mint hányják fel szarvaikkal a földet s mint viaskodnak egymással. Bizony az a pár ember nem bírja ám majd azokat az állatokat visszatartani, ha kedvük jön az öklelésre amint tapasztaltuk, hogy egymástól sem tudták őket elválasztani, midőn veszekedni kezdenek.

Nem akarjuk a községet mulasztással vádolni; de azt bizonynyal elvárjuk tőle, hogy itt tegyen valamit. Tudomásunk szerint a bikaistálló itt úgy is csak ideiglenes. Építsen a község a városon kívül egyet, amint az más községekben van Nem fog az olyan sokba kerülni. S addig is, míg itt kell az istállónak maradniok, tegyenek meg annyit, hogy alkalmasabb időt válasszanak a bikák ki, és be hajtására. Nevezetesen hétköznap ne $\frac{1}{2}$ 8-kor hajtás ki azokat, mikor annyi gyermek van az utcán, hanem vagy reggel 6 órakor vagy 8 óra után, mikor már a gyermekek az iskolában vannak. Behajtani legjobb volna d. u. 2 óra után. Vasárnap pedig $\frac{1}{2}$ 1-kor, mikor a nép ebédelni szokott, ne pedig $\frac{1}{2}$ 3-kor, mikor az a templomba megy.

Reméljük, hogy a tisztelt közs. Elöljáróság e tekintetben mielőbb intézkedni fog, mert könnyebb a bajt megelőzve kikérülni, mint megtörténte után azon keseregüni.

Egy szemtanú.

Correspondenz.*

Apatin, den 19. April 1896.

Wohlgeborener Herr Redakteur!

Unlängst bewarb sich ein findiger Unternehmer um die Erlaubniß, während der Willenniumsausstellung Stierkämpfe veranstalten zu dürfen. Die Ausstellung-Direktion jedoch erteilte die Erlaubniß zu dieser — den wilderen Sitten Spaniens eher entsprechenden Unterhaltung — nicht.

Nun, wenn die Stierkämpfe auch erlaubt worden wären, die Bewohner Apatin's hätten doch nicht nötig gehabt, deshalb nach Budapest zu reisen, denn sie können sich diesen Genuß zuhause, und sogar ohne Eintrittskarten, also ganz ohne Auslagen (höchstens mit Risiko des eigenen Lebens) verschaffen, u. zw. in der Gasse zwischen dem Herrschaftswirtshause und dem Bürgerschul-Gebäude.

Und es ist wirklich der Mühe wehrt, dieses großartige, sittenveredelnde Schauspiel anzusehen. Wie großartig-schön ist es, wenn 4-6 Stiere paarweise kämpfen; wie sie erst die Erde mit Hörnern und Füßen aufwühlen und hoch in die Luft schleudern, dann mit gesenkten Köpfen auf einander losstürzen, wie sie schnauben und brüllen, wie dann der schwächere Reißaus nimmt, und nur aus dem Grunde nicht von den um diese Zeit eben zu Hunderten zur Schule eilenden Kindern und sonstigen Zuschauern, Gott weiß,

wie viele, niederstoßen und zertreten kann, weil sein siegreicher Gegner ihm naheht, ihn wieder angreift, und so zum Umkehren zwingt.

Hat die löbl. Gemeindevorsteherung den Stierstall vielleicht darum in die nächste Nähe der Schulen und der Kirche verlegt, damit die liebe Schuljugend sich an dem oben beschriebenen Schauspiel ergöze? Diese Absicht ist sehr schön; hat aber die löbl. Vorsteherung auch bedacht, was dann, wenn die wildgewordenen Stiere einmal unter die Zuschauer geraten? Wie viele Kinder oder auch Erwachsene können da aufgespießt oder zertreten werden? Wer wird den hiedurch angerichteten Schaden vergüten? Wer die ihrer Angehörigen Veranbten trösten? Wird die löbl. Vorsteherung genug Kraft haben, hiefür die Verantwortung zu tragen? —

Oder wurde der Stierstall vielleicht gar zur Verschönerung der Gemeinde in den Mittelpunkt derselben verlegt? Nun, dann ist dieses Ziel vollkommen erreicht; denn ohnedies nahmen sich die um die Schulen und die Kirche herum gelegenen vier Wirtshäuser schon sehr gut aus, und es hat dort nur noch der Stierstall gefehlt.

Aber auch aus gesundheits-polizeilichen Rücksichten ist der Stierstall mit seinen 10 Insaßen hier im Mittelpunkte der Gemeinde ganz am Plage; denn daß von dem sich dort entwickelnden — Dufte die Nachbarschaft in einem großen Umkreise genug bekommt, ist doch gewiß recht angenehm! —

Doch, nun genug von dieser Tonart.

Wir wollen die Gemeindevorsteherung noch keiner Verschämniß beschuldigen; denn wie es heißt, ist der Stierstall ja nur provisorisch (aber wie lange noch?) auf seinem jetzigen Plage; das aber glauben wir mit Bestimmtheit hoffen zu dürfen, daß in diesem Provisorium recht bald eine Änderung geschieht, u. zw. so, daß der Stierstall auch hier, wie in andern Gemeinden, außerhalb des Ortes erbaut werde. Bis dahin aber mögen die Stiere wenigstens zu einer gelegenen Zeit aus — und eingetrieben werden, nicht dann, wenn die Leute in — oder aus der Kirche, die Kinder aber in die Schule oder nachhause gehen.

Die löbl. Gemeindevorsteherung möge in dieser Angelegenheit schon darum je eher Abhilfe schaffen weil es viel vernünftiger ist, einem Unglücke vorzubeugen, daselbe zu verhüten, als dies — wenn es schon geschehen — zu bedauern und zu betrauern.

Ein Augenzeuge

*) Nachdem obiger Brief welcher in ung. Sprache uns eingeschendet wurde, vielleicht auch unsere deutschen Leser interessieren dürfte, bringen wir denselben im Auszuge auch deutsch. (Nann. der Redaktion!)

Humoristisches aus der Schule.

Lehrer: Blieben die Engel alle gut und glücklich?

Schüler: Nein viele sündigten und wurden in die Hölle gestürzt, diese heißen böse Geister holt der Teufel.

Lehrer: Was hat Gott am sechsten Tage erschaffen?

Schüler: Am sechsten Tage schuf Gott die vierfüßigen Griechen und zuletzt den Menschen.

Lehrer: Karl, wo warst du gestern, warum kamst du nicht in die Schule?

Karl: Herr Lehrer, wir haben geschlachtet.

Lehrer: Das könnte ein jeder sagen, aber wo sind die Beweise?

Apróságok.

A **berlini magyar egyesület**, melynek célja: a magyar nyelv és irodalom terjesztése és a hazafiás érzelmek ápolása a külföldön is—minap ünnepelte 50 éves fennállásának évfordulóját, mely alkalommal egy Budapesti dalárda is közreműködött. Különösen emelték az estélyt Klein Miksa magy. köfaragó által felállított élő képei, az 1000 éves magyar történetből.

Róma mellett az ugynevezett Némi tóban egy tán 1800 év előtt épített császári hajóra bukkantak, melynek kiemeléssel jelenleg foglalkoznak.—Az eddig napfényre hozott részek és fragmentek után ítélve a hajó nagyszerű berendezésű lehetett és gyönyörű vésésekkel volt díszítve.

Olaszországban Fregona falut borzasztó tüzvész majdnem teljesen tönkretette. Sajnos e szerencsétlenségnek 2 emberélet is esett áldozatul.

Merlei.

Der berliner Ungarverein, welcher die ungarische Sprache und Literatur zu pflegen und den patriotischen Geist auch im Auslande zu fördern bestrebt ist, feierte vor einigen Tagen sein 50 jähriges Bestehen, bei welcher Gelegenheit auch ein Budapest-er Gesangverein mitgewirkt hat. Einen besonderen Reiz für das Publikum bildeten am Festabend die von dem ung. Bildhauer Mag Klein gestellten lebenden Bilder aus der 1000 jährigen Geschichte Ungarns.

Im Nemisee bei Rom ist ein vielleicht vor 1800 Jahren erbautes kaiserliches Schiff gefunden worden, mit dessen Aushebung man sich gegenwärtig beschäftigt. Die bisher gehobenen Theile und Fragmente lassen auf dessen großartige Einrichtung und prachtvolle Schnitzarbeiten schließen.

In Italien wurde das Dorf Fregona durch eine Feuersbrunst fast gänzlich zerstört. Leider sind der Katastrophe auch 2 Menschenleben zum Opfer gefallen.

Apatin község képviselőtestületének határozata az utcák elnevezése tárgyában.

Verzeichniß der Gassen Namen, welche durch die Gemeinde-Repräsentanz abgeändert wurden und welche mit den dazugehörigen Aufschriftstafeln an den Ecken der Gassen an sichtbarer Stelle angebracht werden.

Jegyzék — Verzeichniß.

Krebs Gasse — Part utca (Ufer-Gasse)
Bräuhaus-Gasse — Sörház utca, Große Morast-Gasse — Zrinyi utca, Kleine Morast-Gasse — Felső csatorna utca (Obere Kanal-Gasse), Kleine Morast-Gasse — Alsó csatorna utca (Untere Kanal-Gasse), Mittel-Gasse — Közép utca, Aufferer Reihe — Deák Ferencz utca, Säbner-Gasse — Széchenyi utca, Plantaque-Gasse — Gyár utca, (Fabrik-Gasse), Mayerhöfe — Gyár út (Fabrik-Weg), Ringdam-Gasse — Köröltés utca, Schiffgasse — Hajó utca, Szontaer-Gasse — Szontai utca, Untere Friedhof-Gasse — Temető utca (Friedhof-Gasse), Bad-Gasse — Fürdő utca, Donau-Gasse — Duna utca, Marktplatz — Vásártér, Kirchen-Gasse — Templomutca, Brigl Szt.-Jóán-Gasse — Sztiváni utca, Stuhlrichter-Gasse — Árpád utca, Speiser-Gasse — Petőfi utca, Spaniol-Gasse — Király utca, Schwarzbader-Gasse — Sas utca (Adler-Gasse), Aufferer-Gasse — Korona utca (Kronen-Gasse), Teich-Gasse — Tó utca, Gelsen-Gasse — Halász utca (Fischer-Gasse), Zomborer-Gasse — Zombori utca, Reichl-Gasse — Vásár utca (Markt-Gasse), Kleine Post-Gasse — Kis posta utca, Große Post-Gasse — Nagy posta utca, Kalvarien-Gasse — Kálvária utca, Kreuz-Gasse — Kereszt utca, Ost-Gasse — Keleti utca, Sonnen-Gasse — Nap utca.

Ujdonságok.

— **Császka György** ö excellenciája a megyei gazdasági egyletnél 500 frtos alapítványt tett.

— **Plébánosi beiktatás.** Május hó 3-án tartja Ft. Jerger Konrad, déronyai plébános, ki városunkban hosszabb időn által mint administrator és káplán áldásosan működött, ünnepélyes beiktatását. Ad multos annos.

— **Szt. György** előestéjén kivonult az apatini dalárda, hogy szeretett elnökét Dr. Steecz Györgyöt névnapja alkalmából üdvözölje. A két első db után Kleiner József üdvözölte lelkes szavakban, mire az elnök gyönyörűen válaszolt s beszédje végén meghívta a dalárdát egy kis szórakozásra. A dalárda természetesen engedett a meghívásnak. Toasztokban és nótában nem volt hiány.

— **F. h. 20. és 21-én** tartattak meg a jegyző szigorlatok Zomborban, mely alkalommal Rózsa Dezső apatini aljegyző és Pukács Gyula s. jegyző a vizsgáló bizottság által egyhangulag képeseknek nyilvánítottak.

— **Koch János** helybeli tűzoltó tiszthelyettes fogja az ujonnan alakult pr.-szt.-iváni tűzoltóságot begyakorolni.

— **Figyelmeztetés.** Azok, kik első negyedévi adójukkal hátralékban vannak sieszenek ez irányú kötelezettségüknek május 15-ig elcget tenni, meri mint értesülünk 16-án megkapják a megintést, azután következik a szigorú végrehajtás.

— **Esküvő.** Kedden délután 1/2 6 órakor Fertner Ádám helybeli tekintélyes kereskedő oltárhoz vezette Csermák Károly, magánzó kedves és művelt leányát, Rózát.—Az esketést nagys. Dr. Steecz György cz. kanonok plébános úr végezte.—Esketés után a vőlegény vendégszerető házába vonult a lakadalmas menet, hol reggelig a legjobb kedvben, az ifjú pár egészségére számtalan poharat ürítve, maradtak együtt. Boldog és tartós frigyet!

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter az apatini kir. járásbíróshoz aljegyzőnek Boross Jenő karánsebesi törvénysz. aljegyzőt helyezte át.

— **Az apatini szülésznoi állásra** a folyamodványok f. h. 31-ig nyujtaudók be a szolgabírósnál.

— **A gombosi révcárda** f. h. 27. d. e. 8 órakor fog a kulai ispánságnál bérbe adatni. Kikiáltási ár 120 frt.

— **A millénniumi 100-as bizottság** f. h. 22-én megtartotta második ülését, melynek eredményéről a jövő számban bővebben referálunk.

— **A multkori Kis-Közegen** földesés következtében történt szerencsétlenség hatóságilag megvizsgáltatott s semminemű mulasztás vagy hanyagság nem volt konstálható.

— **A délvidéki földművelők gazdasági egyesülete** itthelyi fiokjának 1600 db. amerikai szőlővesszőt küldött.

Neuigkeiten.

* * **Installation.** Am 3-ten Mai wird S. Hochw. S. Konrad Jerger Pfarrer von Déronya, — der einige Jahre hier als Administrator und Kaplan gegenwoll wirkte — seine Installation abhalten. Vivat!

* * **Die Notärspriifungen** wurden l. Monats am 20. u. 21. in Zombor abgehalten, bei welcher Gelegenheit der apatiner II. S.-Notär Desider Rozsa, so auch Julius Pukacs S.-Notär durch die Prüfung-Commission einstimmig für befähigt erklärt wurden.

* * **Am Vorabend** des Georgitages zog die Apatiner Dalarda vor die Wohnung ihres geliebten Präses Herrn Dr. Georg Steecz um ihn bei dieser Gelegenheit zu begrüßen. — Nach Abfingung des 1-ten u. 2-ten Stückes begrüßte den Präses Josef Kleiner in kurzen aber herzlichen Worten, worauf Jener in schön gehaltenem Sinne antwortete und dann den Gesangsverein in seine Wohnung eingeladen hat. Selbstverständlich folgte die Dalarda der Einladung. — An Toasten und Lieder war kein Mangel.

* * **Johann Koch** hiesiger Feuerwehr-Adjutant wird die in Brig. Szt.-Jóán neu gegründete Feuerwehr unterrichten.

* * **Einladung.** Der Apatiner „Verein Junger Kaufleute“ veranstaltet am 2. Mai l. J. in seinen eigenen Localitäten einen Gründungs-Ball. Personenkarte fl. 1.20 — Familienkarten 3 fl. Anfang 8 Uhr Abends.

** Der sündung. landwirtschaftliche Bauernverein hat dem apatiner Ortsvereine 1600 St. amerikanische Reben zur Verfügung gestellt. — Unter diesen 1000 St. Riparia portalis, 200 St. Jacques, 200 St. Madeira und 200 St. Canadra. —

** Uniformforten Lieferung. Behufs Anfertigung und Lieferung der Uniformen und der Beschuhung für die beim kön. Gerichtshof in Zombor und bei den am Gebiete desselben befindlichen 4 Bezirksgerichten angestellten Amtsdienner, findet am 28. April l. J. Vorm. 9 Uhr in den Amtskontakaten des königl. Gerichtshofes zu Zombor eine schriftliche Offertverhandlung statt. Die Lieferungsbedingungen können beim Kanzleidirektor eingesehen werden, woselbst auch über die Qualität der zu liefernden Uniformforten Auskunft erteilt wird.

** Großer Getreideverkauf. Am 13-ten April fand wegen des Verkaufes der nachbezeichneten Getreidearten beim hiesigen kön. ung. Forstamt eine Offertverhandlung statt. Angebote stellten: Valentin Fernbach aus Zombor für 1155 Meterzentner aus dem hierortigen Magazin mit fl. 6.30, derselbe für 743 Meterz. Kolbenmais aus demselben Magazin mit fl. 2.10; Szuppel Bela (Szonta) für 1633 Meterzentner Kolbenmais aus der dorosloer Scheuer mit fl. 2.10; Adolf Breßlauer für 1289 M Kolbenmais aus der plawnaer Scheuer mit fl. 2.15 per Meterzentner Die Offerte wurden behufs Entscheidung höheren Ortes unterbreitet.

** Ermahnung. Jene, die für das 1-te Viertel mit ihrem Steuer noch im Rückstande sind, sollen ihren diesbezüglichen Pflichten Genüge leisten, da — nach Erfahrung am 16-ten die Ermahnung, nachher aber strenge Exekution erfolgen wird.

** Chargensitzung der hiesigen freiw. Feuerwehr. In der am 21-ten d. Monats unter dem Voritze des Herrn Josef Mayer Oberkommandant-Stellvertreters abgehaltenen Chargensitzung, wurde die Florian-Feier einstimmig beschlossen welche laut dem einstimmig angenommenen Antrag des Oberkommandant-Stellvertreters folgendes Programm haben wird: 1. 4 Uhr Früh Tagesbeweile 2. 6 Uhr Probeübung. 3. 9 Uhr Vormittag feierlicher Gottesdienst 4. Nachmittag 1/2 2 Uhr Ausrückung zum Weinspiz 5. Ball-Unterhaltung verbunden mit Baprifafisch im Feuerwehrlokal auf Kosten des Vereins. Ferner wurde auf Antrag des Oberkommandanten-Stellvertreters einstimmig beschlossen zur Erinnerung der tausendjährigen Jahreswende der Landnahme Ungarns die Mitglieder des Vereines fotografieren, das Portrait des Oberkommandanten und dessen Frau, — der Fahnenmutter — jedoch anfertigen zu lassen. Auf Antrag des Herrn Johann Müller werden die anlässlich der Fahnenweihe nach der Verlosung zurückgebliebenen und nicht ausgelösten Gegenstände licitando verkauft.

** Auf die apatiner Hebammenstelle müssen die diesbezügliche Gesuche noch am 31. d. M. beim hiesigen Stuhlrichteramt eingebracht werden.

** Die Csarda an der Überfuhr bei Gombos wird am 27. Vormitt. 8 Uhr l. M. bei dem kulaer Szpanamnt in Pacht gegeben. Ausrufungspreis 120 fl.

Apatini heti piac 23-án.

Buza (apatini)	6:20—6:30
Buza	6:40—6:50
Zab	5:40—5:50
Kukoricza	3:40—3:50
Kendermag	8:00—8:20

Apatiner Wochenmarkt Bericht: vom 23. April.

Weizen (apatiner)	6:20—6:30
Weizen	6:40—6:50
Hafer	5:40—5:50
Rufurug	3:40—3:50
Hansfamen	8:00—8:30

115 sz.
1896.

Terményeladási árverési hirdetés.

A Nagyméltóságú m. kir. földmivelésiügyi Miniszter Úrnak 1896. évi április hó 8-án 19870 sz. magas rendelete folytán ezenel közhírré tétetik, hogy az alulírott kincstári ispánság által 1895 évben felesművelésileg termelt és a Raichl féle I. számú nagy magtárban elhelyezett mintegy 2671. m. mzsza tiszta buza az 1896. évi április hó 30-án d. e. 10 órakor az apatini magy. kir. kincst. ispánság hivatalos helyiségben megtartandó árverésen készpénz fizetés mellett eladatni fog.

Árverelni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban az árverést vezető bizottság előtt letenni.

A megvett termények vételára az átvétel előtt lefizetendő, a termények pedig legkésőbb 1896 évi május hó 31-ig elszállítandók.

Szabályszerű 50 kros bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt az alulírott hivatalhoz nyújtandók be, melyen az ajánlott összeg szóban és írásban kiteendő és kijelentendő, hogy ajánlat tevő a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Szabálytalanul kiállított ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes feltételek alulírott hivatalnál a hivatalos órákban betekintheők.

Az árverést vezető bizottság által kedvezőnek talált ajánlat mellett a termény az árverés után mindjárt átvehető.

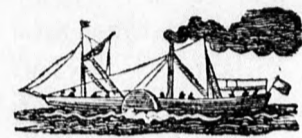
Utó ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Apatinban, 1896. évi április hó 13-án.

Magy. kir. kincstára uradalmi ispánság.

Fahrplan der Züge

von und nach Zombor.

Ankunft:		Abfahrt:	
Von Szabadka.		Nach Szabadka.	
6 Uhr 43 M. Morg.	3 " 34 " Nm.	6 Uhr 46 M. Morg.	11 " 54 " Mitt.
8 " 43 " Abend.		8 " 36 " Abend.	
Von Dalja-Effeg:		Nach Dalja-Effeg.	
6 Uhr 39 M. Morg.	11 " 47 " Mitt.	6 Uhr 55 M. Morg.	3 " 41 " Nm.
8 " 25 " Abend.		8 " 46 " Abend.	
Von Baja:		Nach Baja:	
6 Uhr 25 M. Morg.	3 " 24 " Nm.	7 Uhr 05 M. Morg.	4 " 05 " Nm.
Von Neusatz:		Nach Neusatz:	
6 Uhr 30 M. Morg.	7 " 18 " Abend.	2 Uhr 30 M. Morg.	2 " 51 " Nm.

Fahrplan der Passagier-Schiffe:

Thalfahrt:

Mittwoch, Freitag und Sonntag 1/2 12 Uhr
Vormittag.

Bergfahrt

Dienstag, Freitag und Sonntag 1/2 3 Uhr
Nachmittag.

Bringe meinen sehr geehrten Herrn Kunden zur freundlichen Kenntniß, daß ich am 1. Mai l. J. in mein eigenes Haus — welches das Eigenthum der verstorbenen Frau Wittwe Werner gewesen — übersiedle.

Achtungsvoll:

Georg Kammerer

Schneider-Meister.

Omnibusfahrt

von Apatin nach Zombor täglich in der
Früh 7 Uhr. Von Zombor zurück 1/4 5
Uhr Nachmittag.

Omnibusközlekedés

Apatinból — Zomborba. Indulás
reggel 7 órakor. Zomborból — Apatinba délután 1/4 5 órakor.

Budapest tájékoztató kézikönyve. ezim alatt a Franklin-társulat kiadásában Janszky Adolf szerkesztése mellett az ezredéves kiállítás alkalmából egy székesfővárosi kalauz és emlékkönyv jelent meg, a székesfőváros nevezetességeit ábrázoló 40-nél több képpel, Budapest térképével és a kiállítás tervrajzával. Eme tetszetős, esinos kiállítású könyv bármely szalon díszére válik és tájékoztató dús tartalmánál fogva vidéki és budapesti lakósnak egyaránt nélkülözhetetlen zsebkönyvvül szolgál. Ára kötve 60 kr.

A könyv tartalma: Budapest története. — Budapest összes hatóságainak, intézeteinek, egyleteinek, iskoláinak, színházainak, szobrainak, templomainak, nyilvános épületeinek stb. betűsorrendes jegyzéke. — Budapest utcainak, utainak és tereinek jegyzéke oly módon, hogy azok kezdete és vége, a házszám az érintkezési pontokat adja meg. — Budapest környéke és kiránduló helyei. — A közlekedési vállalatok, mint bérkocsik, társaskocsik, villamos- és lóvasut, gőzhajók, helyi érdekű vasutak, közszolgák, viteldíj, illetve díjzabásait. — Orvostanárok, gyárosok, iparosok és kereskedők stb. címjegyzéke. — Magyarország ezredéves ünnepélyének és a kiállításnak részletes programja. A kiállítás megnyitása. — A kiállítás látogatására vonatkozó szabályzatok. — Belépőjegyek árai. — Emlékművek és közintézetek felavatásának programja. — Az eddig május 2-ikától október hó végéig kilátásba helyezett ünnepélyek felsorolása. — Társadalmi ünnepélyek napjainak megnevezése, mint: torna, athleta, kerékpár, vívő, regatta, úszó- és lóversenyek, továbbá zene és dalművészeti előadások. — Kongressusok. — Látványosságok. — Vasúti menetdíjkezdmények. Lakásiroda szabályai. — Tömeges, olcsó szállások: 32 és 50 kros szállások, 70 kros szobák. — Utazási és ellátási vállalatok szállodái. — A kiállításra vonatkozó egyéb intézkedések és rendeletek, melyek a közönség érdekeivel kapcsolatban vannak. — Kedvezményjegyek, melyeknek az átszolgáltatása mellett a tulajdonos 4—33% engedményben részesül.

Magyar Osztály-Sorsjáték. II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása naponként, de legkésőbb május 2-ig eszközöltetik. A sorsjegyek megújítása a sorsjegyeken jelzett elárusítoknál eszközöltetik és pedig a sorsjegy visszaszolgáltatása és a megújítási díj: 1 egész sorsjegyért 20 frt, 1 fél 10 frt, 1 tized 2 frt és 1 huszad 1 frt befizetésével. Teljes sorsjegyeket (mind a három osztályra érvényes sorsjegyeket) nem kell megújítani és a III. osztály huzásán minden további nélkül részt vesznek. Hogy a sorsjegytulajdonosoknak épen a megújítási határnap lejártakor (május 2) való óriási tolongása elkerültesse, ajánlatosnak mutatkozik, miszerint mindenki igyekezzék a III. osztályu sorsjegyeknél előbb birtokába jutni.

Utolsó főhuzás.

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	=	korona
1 jutalomdíj	600 000	=	600 000
1	400 000	=	400 000
1	300 000	=	300 000
1	200 000	=	200 000
1	100 000	=	100 000
2	40 000	=	80 000
2	20 000	=	40 000
5	10 000	=	50 000
10	8 000	=	80 000
34	6 000	=	204 000
100	2 000	=	200 000
200	1 000	=	200 000
2 650	200	=	530 000
22 000	150	=	3 300 000
25 007	nyeremények és 1 jutalom	=	6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utóvéttel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$ sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint

legkésőbbben május 2-ig eszközözlendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.